

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUS-120	Θεωρία της Γλώσσας	6
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Υποχρεωτικό	Γλώσσα	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
1 ^{ος} Κύκλος	Δρ Πέτρου Αλέξιος	1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Διδασκαλία στη τάξη	Όχι	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

Ο φοιτητής/ήτρια:

- Να αναγνωρίσει το αντικείμενο της γλωσσικής επιστήμης,
- Να αναφέρει τις βασικές αρχές και να έρθει σε επαφή με τα βασικά ζητήματα της Θεωρητικής Γλωσσολογίας,
- Να κατανοήσει την αξία της γλώσσας ως μέσου επικοινωνίας και να μπορεί να εξηγήσει τις διαστάσεις της δομής των γλωσσικών συστημάτων,
- Να εξηγή τον τρόπο της οργάνωσης και λειτουργίας των γλωσσικών σημείων,
- Να έρθει σε επαφή με τον διεπιστημονικό κλάδο της Ψυχογλωσσολογίας,
- Να αντιληφθεί τον τρόπο με τον οποίο η φιλοσοφία προσεγγίζει τη γλώσσα,
- Να αναγνωρίσει τις βασικές αρχές της επιστήμης της Κοινωνιογλωσσολογίας και να μπορεί να συζητά ζητήματα που αφορούν στη γλώσσα και την εκπαιδευτική πολιτική (πολυπολιτισμική και διαπολιτισμική προσέγγιση)
- Να έρθει σε επαφή με τη Φιλοσοφία της Γλώσσας και τη Σημειολογία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τις θεμελιώδεις έννοιες της Θεωρίας της Γλώσσας και τις αρχές της νεότερης γλωσσολογίας.
2. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των γλωσσών και τις ιδιότητες των γλωσσικών σημείων.
3. Κατανοούν την έννοια του «συστήματος» και να γνωρίσουν τους παράγοντες λειτουργίας

της γλωσσικής επικοινωνίας.

4. Συζητούν το ερώτημα της καταγωγής του ενάρθρου λόγου, αλλά και την πορεία μετάβασης από τον άναρθρο λόγο στον έναρθρο
5. Κατανοούν το σκεπτικό εκείνων που λένε ότι η γλώσσα προσδιορίζεται από το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον (κριτικός και κοινωνικός γραμματισμός)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Η γλωσσική επιστήμη: η γλωσσολογία, η ψυχολογολογία και η κοινωνιογλωσσολογία.
- Θεωρητική Γλωσσολογία: Τα επίπεδα της γλωσσολογικής ανάλυσης.
- Η γλωσσική επικοινωνία και τα γλωσσικά συστήματα
- Η θεωρία του γλωσσικού σημείου – Σημειολογία της γλώσσας
- Το ερώτημα για την καταγωγή του ενάρθρου λόγου
- Τι είναι η ψυχολογολογία; Ο παιδικός λόγος και η απαρχή της μελέτης της παιδικής γλώσσας.
- Φιλοσοφία της Γλώσσας. Freire και Κριτικός Γραμματισμός

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, Σεμινάριο, Ατομική καθοδήγηση, Συζήτηση

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Γραπτή εργασία, γραπτή εξέταση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Θεωρητική Γλωσσολογία.	Μπαμπινιώτης, Γ.	Ιδιωτική	1998	9789609104203
Η Φιλοσοφία της Γλώσσας, μτφρ. Θ. Τραμπούλης.	Auroux, S.	Μεταίχμιο	2005	978-960-375-764-1

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Θέματα κοινωνικής και θεωρητικής γλωσσολογίας: συμβολή σε μια θεωρία της γλωσσικής πράξης	Francois-Geiger, D.	Νεφέλη	1991	960-211-122-4
Γλώσσα και Κοινωνία	Κωστούλα - Μακράκη, Ν.	Μεταίχμιο	2001	9789603752967
Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία	Lyons, J.	Μεταίχμιο	2002	978-960-375-369-8
Γλώσσα και Ομιλία, Σ. Βοσνιάδου (επ)	Miller G.	Gutenberg	1995	960-01-0577-4 978-960-01-0577-3
Κλειδιά για τη γλωσσολογία	Mounin, G.	Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.	1994	
Ψυχολογία της Γλώσσας	Πήτα, Ρ.	Ελληνικά Γράμματα	1998	960-344-501-0
Γλώσσα, Επικοινωνία και Γλωσσική Εκπαίδευση	Τοκατλίδου, Β.	Πατάκη	2004	960-16-0633-5
Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία	Φιλιππάκη-Warburton, E.	Νεφέλη	1992	9789602111437
Πρακτικές Γραμματισμού	Baynham, M.	Μεταίχμιο	2000	9789603753926
Η κοινωνική δόμηση του γραμματισμού.	Cook-Gumperz, J.	Επίκεντρο	2009	978-960-458-152-8
Η αγωγή του καταπιεζόμενου, μτφρ. Γ. Κρητικός	Freire, P.	Κέδρος - Ράππα	1977	

The Importance of the Act of Reading 165, σσ.5-11	Freire, P.	Journal of Education	1983	
Ο γραμματισμός και ο μύθος του γραμματισμού: από τον Πλάτωνα στον Freire, Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση. σσ.15-54	Gee, J. P.	Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών	2006	
Ν(ο)ήματα και γλωσσικοί κόμπτοι	Πέτρου, Α. & Ζεμπύλας, Μ.	Βάνιας	2007	
Από την επικοινωνιακή-κειμενοκεντρική προσέγγιση στην παιδαγωγική του κριτικού γραμματισμού (ή η διδασκαλία του γραπτού λόγου στο δημοτικό σχολείο σήμερα): Η περίπτωση της Κύπρου σσ.114-130	Χατζηλουκά-Μαυρή, Ε.	Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων 16	2010	